

Dosarul nr. 2ra-1364/18

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud: A. Mocanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secrieru, A. Danilov, I. Cimpoi)

ÎNCHEIERE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Daniela Toma, reprezentată de avocatul Cristina Oglinda,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Daniela Toma împotriva lui Ghenadie Vasilița, intervenient accesoriu Direcția asistență socială, tineret și protecția a familiei Anenii Noi cu privire la decăderea din drepturile părintești,

împotriva deciziei din 3 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Ghenadie Vasilița, s-a casat hotărârea din 26 ianuarie 2018 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 6 septembrie 2017 Daniela Toma a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghenadie Vasilița cu privire la decăderea din drepturile părintești.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 16 septembrie 2001, a înregistrat căsătoria cu pârâtul la Primăria s. Mereni, r-nul Anenii Noi. Din căsătorie au un copil minor, XXXX, născut la XXXX.

A menționat că în anul 2003, pârâtul a întrerupt orice relație cu ea, iar la începutul anului 2005 până la desfacerea căsătoriei, el avea deja relații conjugale cu o altă femeie, întemeindu-și o nouă familie, fapt pentru care a solicitat desfacerea căsătoriei.

Prin hotărârea din 12 martie 2007 a Judecătoria Anenii Noi căsătoria între ea și pârât a fost desfăcută și a fost stabilit domiciliul copilului minor cu mama.

Reclamanta a afirmat că în legătură cu faptul că în această perioadă, pârâtul nu participa în nici un mod la educația copilului minor, dânsa s-a adresat în instanța de judecată, solicitând încasarea de la pârât a pensiei de întreținere a copilului minor.

Daniela Toma a relevat că pârâtul a fost obligat la plata pensiei de întreținere în mărime de ¼ din salariu și alte venituri lunare, începând cu 16 februarie 2007 până la atingerea majoratului de către copil.

A comunicat că potrivit datelor prezentate de către executorul judecătoresc, Anatolie Mațarin și, anume, conform încheierii privind stabilirea restanței la pensia de întreținere nr. 036p/a-248r/2013 din 20 septembrie 2013, restanța la plata pensiei de întreținere, ce urmează a fi încasată de la Ghenadie Vasilița constituia 5 687,40 de lei; conform încheierii nr. 036p/a-111r/2015 din 27 iulie 2015, restanța la plata pensiei de întreținere pentru 19 luni și 27 zile constituia suma de 20 446,40 de lei; conform încheierii privind stabilirea restanței la pensia de întreținere nr. 036p/a-111r/2015 din 4 august 2016, restanța la plata pensiei de întreținere pentru 2 ani 11 luni și 6 zile constituia suma de 35 642,06 lei; conform încheierii privind stabilirea restanței la pensia de întreținere nr. 036p/a-111r/2015 din 11 august 2016, corectată prin încheierea nr. 036p/a-111r/2015 din 14 august 2017, restanța la plata pensiei de întreținere pentru 3 ani 11 luni și 3 zile constituia suma de 51 178,39 de lei.

A invocat că potrivit art. 67 lit. a) din Codul familiei, părinții pot fi decăzuți din drepturile părintești dacă se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere.

Reclamanta a solicitat decăderea pârâtului din drepturile părintești în privința copilului minor, XXXX, născut la XXXX și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 ianuarie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, acțiunea depusă de Daniela Toma a fost admisă. A fost decăzut din drepturile părintești Ghenadie Vasilița în privința minorului XXXX, născut la XXXX. S-a încasat de la Vasilița Ghenadie în beneficiul Danielei Toma suma de 100 de lei cu titlu de taxă de stat achitată de reclamantă și suma de 8 397 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în total suma de 8 497 de lei.

Prin decizia din 3 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ghenadie Vasilița, casată hotărârea din 26 ianuarie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea Danielei Toma a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit art. 67 lit. a) din Codul familiei, părinții pot fi decăzuți din drepturile părintești dacă se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere.

Din conținutul normei de drept enunțate rezultă că decăderea din drepturile părintești este o sancțiune, care poate fi aplicată față de părinții, care din culpă gravă nu-și îndeplinesc obligațiunile față de copil, inclusiv, se eschivează de la plata pensiei de întreținere.

Neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părintești trebuie să aibă o anumită gravitate pentru a atrage sancțiunea decăderii, astfel că nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinților conduce la decăderea din drepturile părintești.

Conform art. 3 alin. (1) din Convenția ONU cu privire la protecția drepturilor copilului din 20 noiembrie 1989, la care Republica Moldova a devenit parte în urma adoptării Hotărârii Parlamentului RM nr. 408 din 12 decembrie 1990, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotiri sociale, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

În acest sens, instanța de apel a menționat că interesul copilului trebuie să primeze față de orice alte considerente, motiv pentru care numai un comportament

părintesc nedemn poate priva persoana, în interesul superior al copilului, de drepturile sale părintești (hotărârea CEDO din 28 septembrie 2004, cauza Sabou și Pîrcălob contra României).

Din materialele dosarului rezultă că reclamanta Daniela Toma nu a prezentat probe pertinente și veridice, ce ar confirma că pârâtul Ghenadie Vasilița se eschivează cu rea-credință de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere. Or, din plângerea depusă la Inspectoratul de poliție Anenii Noi la 27 noiembrie 2017 rezultă că Ghenadie Vasilița a transmis Danielei Toma suma de 7 300 de euro în contul stingerii restanței la pensia de întreținere a copilului minor (f. d. 69, 70).

Conform art. 16 și 17 din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceștia, cu excepția cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinți este necesară în interesul copilului. Copilul separat de un părinte sau de ambii părinți, care locuiește în Republica Moldova sau în orice altă țară, are dreptul să întrețină relații personale și contacte directe regulate cu cei doi părinți ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

La 10 mai 2018 Daniela Toma, reprezentată de avocatul Cristina Oglinda a declarat recurs împotriva deciziei din 3 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a apreciat în mod arbitrar probele, ori temeiul art. 67 lit. a) Codul familiei prevede că părinții pot fi decăzuți din drepturile părintești dacă se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere.

A susținut că restanța documentară în sumă de 51 178,39 de lei acumulată în 3 ani 11 luni reprezintă o perioadă mare și un manifest al neexercitării obligațiilor părintești, ajutor material de care copilul minor are nevoie, aflându-se la studii peste hotare.

A remarcat că pentru decăderea din drepturile părintești pe motivul eschivării de la plata pensiei de întreținere este necesară existența unor probe concludente și pertinente, care ar demonstra cu certitudine că, părintele (părinții) se eschivează cu rea credință, inclusiv cu viclenie, de la plata pensiei de întreținere.

A afirmat că pe parcursul examinării cauzei, pârâtul nu a demonstrat faptul că restanța în cauză s-a format din imposibilitatea de plată, ci în mod intenționat și cu viclenie a depus la 27 noiembrie 2017 la Inspectoratul de Poliție Anenii Noi o plângere neînsoțită de niciun act probatoriu, ce se referă la atragerea la răspundere penală a mamei minorului, Daniela Toma pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, pe motiv că acesta ar fi transmis recurentei suma de 7 500 de euro în contul achitării pensiei de întreținere.

A menționat că începând cu 29 decembrie 2016 minorului XXXX i se îngreădește dreptul la libera circulație și dreptul la învățătură, acesta fiind în imposibilitate de a trece frontiera statului francez, în care domiciliază la moment cu mama sa, Daniela Toma, ori actele de identitate de tip românesc i-au expirat. De nenumărate ori au solicitat tatălui Ghenadie Vasilița să ofere acordul pentru reperfectarea actelor de tip românesc, care îi permit șederea pe teritoriul Franței, însă pârâtul refuză.

A invocat că instanța de apel a omis să identifice interesul superior al copilului, or, acesta încă de la 14 ani este privat de dreptul la libera circulație și de dreptul de a avea studii în instituțiile de învățământ din Uniunea Europeană.

Recurenta Daniela Toma a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate cu remiterea cauzei la rejudicare.

La 4 iunie 2018 Daniela Toma, reprezentată de avocatul Cristina Oglinda a declarat recurs suplimentar împotriva deciziei din 3 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în care a reiterat aceleași temeiuri de fapt și de drept.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 3 aprilie 2018, reprezentantul recurente, avocatul Cristina Oglinda recepționat-o la 3 mai 2018 (f. d. 134).

Astfel, recursul declarat la 10 mai 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Daniela Toma, reprezentată de avocatul Cristina Oglinda, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu prevederile art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Daniela Toma, reprezentată de avocatul Cristina Oglinda nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Daniela Toma, reprezentată de avocatul Cristina Oglinda.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Daniela Toma, reprezentată de avocatul Cristina Oglinda, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva